

उत्तराखण्डसंस्कृतविश्वविद्यालयः, हरिद्वारम्

आचार्यप्रथमवर्षपरीक्षायाः पाठ्यक्रमः

विषयः— नव्यव्याकरणम्

सत्रम्— प्रथमसत्रम् (प्रथमसेमेस्टर)

क्रमसंख्या / पत्रम् / पाठ्यविषयः /

अंकविभाजनम् –80+20 अंकाः

1. CC-1 प्रथमपत्रम्— लघुशब्देन्दुशेखरः(संज्ञाप्रकरणतःपरिभाषाप्रकरणपर्यन्तम्) 80+20 अंकाः
2. CC-2 द्वितीयपत्रम् — वाक्यपदीयस्य ब्रह्मकाण्डः 80+20 अंकाः
3. CC-3 तृतीयपत्रम् — वैयाकरणभूषणसारः—(धात्वर्थप्रकरणतःसुबर्थप्रकरणान्तम्) 80+20 अंकाः
4. CC-4 चतुर्थपत्रम् — निरुक्तम् — (प्रथमद्वितीयाध्यायौ) 80+20 अंकाः
5. EC-A1 प्रथमपत्रम् — वैदिकवाङ्मयस्येतिहासः 80+20 अंकाः
5. EC-B1 प्रथमपत्रम् — लघुसिद्धान्तकौमुदी,संज्ञासन्धिकारकप्रकरणानि 80+20 अंकाः
6. OC-1 संगणक(NON CREDIT) 100+00अंकाः

नोट—संगणक को छोड़ कर प्रत्येक प्रश्न पत्र में 20 अंक सत्रीय मूल्यांकन हेतु निर्धारित हैं। सम्पूर्ण आचार्य कक्षा के समस्त पत्र 6-6 क्रेडिट के हैं। पर प्रथम एवं चतुर्थ सत्र में संगणक नान क्रेडिट है।

अंक विभाजन :- प्रत्येक क्रेडिट वाले प्रश्नपत्र में तीन खण्ड होंगे। प्रथम खण्ड में चार में से दो प्रश्नों के उत्तर देने होंगे। प्रत्येक प्रश्न 20 अंक का होगा। द्वितीय खण्ड में भी चार में से दो प्रश्न हल करने होंगे। प्रत्येक प्रश्न 10 अंक का होगा। तृतीय खण्ड में सभी पांच प्रश्न अनिवार्य होंगे। प्रत्येक प्रश्न 04 अंक का होगा।

आचार्यप्रथमवर्षपरीक्षायाम्
नव्यव्याकरणम्
द्वितीयसत्रम् (द्वितीयसेमेस्टर)

क्रमसंख्या/पत्रम् / पाठ्यविषयः	/अंकविभाजनम्	— 80+20 अंकाः
7. CC-5 पंचमपत्रम्	लघुशब्देन्दुशेखरः—अचसन्धितःस्वादिसन्धिपर्यन्तम्	— 80+20 अंकाः
8. CC-6 षष्ठपत्रम्	—न्यायसिद्धान्तमुक्तावल्याःशब्दखण्डः	— 80+20 अंकाः
9. CC-7 सप्तमपत्रम्	—वैयाकरणभूषणसारे—नामार्थतःग्रन्थपर्यन्तम्	— 80+20 अंकाः
10. CC-8 अष्टमपत्रम्	— भाषाविज्ञानम्	— 80+20 अंकाः
1. भाषास्वरूपम् 2. भाषायाः उत्पत्तिः विकासश्च, 3. भाषापरिवारः 4. ध्वनिविज्ञानम् 5. पदविज्ञानम् 6. अर्थविज्ञानम्		
11. EC-A2 द्वितीयपत्रम्—भारतीयसंस्कृतिः, भारतीयसंस्कृतिः तत्स्वरूपं वैशिष्ट्यं च		— 80+20 अंकाः
1. पुरुषार्थचतुष्टयम्		— 16
2. वर्णाश्रमव्यवस्था		— 16
3. षोडशसंस्काराः		— 16
4. पञ्च महायज्ञाः		— 16
5. आधुनिकपरिप्रेक्ष्ये उपादेयता		— 16
11. EC-B2 द्वितीयपत्रम्—लघुसिद्धान्तकामुदी, षड्लिंगप्रकरणमव्ययप्रकरणं च		— 80+20 अंकाः

नोट : प्रत्येक प्रश्न पत्र में 20 अंक सत्रीय मूल्यांकन हेतु निर्धारित हैं।

अंक विभाजन :- प्रश्नपत्र में तीन खण्ड होंगे। प्रथम खण्ड में चार में से दो प्रश्नों के उत्तर देने होंगे। प्रत्येक प्रश्न 20 अंक का होगा। द्वितीय खण्ड में भी चार में से दो प्रश्न हल करने होंगे। प्रत्येक प्रश्न 10 अंक का होगा। तृतीय खण्ड में सभी पांच प्रश्न अनिवार्य होंगे। प्रत्येक प्रश्न 04 अंक का होगा।

आचार्यद्वितीयवर्षपरीक्षायाम् नव्यव्याकरणम् तृतीयसत्रम् (तृतीय सेमेस्टर)

- 12.CC-9 नवमपत्रम्—लघुशब्देन्दुशेखरे—अजन्तपुल्लिङ्गप्रकरणम् — 80+20 अंकाः
- 13.CC-10 दशमपत्रम् — लघुशब्देन्दुशेखरे—अजन्तस्त्रोलिङ्गतःअव्ययप्रकरणान्तम् — 80+20 अंकाः
- 14.CC-11 एकादशपत्रम् — लघुमंजूषा, शक्तिलक्षणाऽऽकाङ्क्षायोग्यतातात्पर्यासत्तिप्रकरणानि — 80+20 अंकाः
- 15.CC-12 द्वादशपत्रम् — निरुक्तम्(तृतीयचतुर्थाध्यायौ) — 80+20 अंकाः
- 16.EC-A3 तृतीयपत्रम् —शोधप्रविधिः एवं स्वशास्त्रीयनिबन्धः — 80+20 अंकाः
- 16.EC-B3 तृतीयपत्रम् लघुसिद्धान्तकौमुदी,तिङन्तप्रकरणम् — 80+20 अंकाः

नोट : प्रत्येक प्रश्न पत्र में 20 अंक सत्रीय मूल्यांकन हेतु निर्धारित हैं।

अंक विभाजन :- प्रश्नपत्र में तीन खण्ड होंगे। पथम खण्ड में चार में से दो प्रश्नों के उत्तर देने होंगे। प्रत्येक प्रश्न 20 अंक का होगा। द्वितीय खण्ड में भी चार में से दो प्रश्न हल करने होंगे। प्रत्येक प्रश्न 10 अंक का होगा। तृतीय खण्ड में सभी पांच प्रश्न अनिवार्य होंगे। प्रत्येक प्रश्न 04 अंक का होगा।

आचार्यद्वितीयवर्षपरीक्षायाम् नव्यव्याकरणम् चतुर्थसत्रम् (चतुर्थ सेमेस्टर)

17.CC-13 त्रयोदशपत्रम् – लघुशब्देन्दुशेखरः—(स्त्रीप्रत्ययतः कारकप्रकरणे द्वितीयाविभक्त्यर्थं यावत्)—	80+20 अंकाः
18.CC-14 चतुर्दशपत्रम् – कारकप्रकरणे तृतीयाविभक्तितः अव्ययीभावसमासं यावत्	—80+20 अंकाः
19.CC-15 पंचदशपत्रम् – व्युत्पत्तिवादः प्रथमाकारकप्रकरणम्—(अभेदान्वयबोधं यावत्)	— 80+20 अंकाः
20.CC16 षोडशपत्रम् – स्वशास्त्रीयवाक्परीक्षा	— 100
21.EC-A4 चतुर्थपत्रम् व्याकरणशास्त्रस्येतिहासः अथवा लघुशोधप्रबन्धः	— 80+20 अंकाः
21.EC-B4 चतुर्थपत्रम्—लघुसिद्धान्तकौमुदी, कृदन्तसमासतद्धितस्त्रीप्रत्ययप्रकरणानि	— 80+20 अंकाः
22.OC-2संगणक(NONCREDIT)	—100+00अंकाः

नोट—संगणक को छोड़ कर प्रत्येक प्रश्न पत्र में 20 अंक सत्रीय मूल्यांकन हेतु निर्धारित हैं। सम्पूर्ण आचार्य कक्षा के समस्त पत्र 6-6 क्रेडिट के हैं। पर प्रथम एवं चतुर्थ सत्र में संगणक नान क्रेडिट है।

अंक विभाजन :- प्रत्येक क्रेडिट वाले प्रश्नपत्र में तीन खण्ड होंगे। प्रथम खण्ड में चार में से दो प्रश्नों के उत्तर देने होंगे। प्रत्येक प्रश्न 20 अंक का होगा। द्वितीय खण्ड में भी चार में से दो प्रश्न हल करने होंगे। प्रत्येक प्रश्न 10 अंक का होगा। तृतीय खण्ड में सभी पांच प्रश्न अनिवार्य होंगे। प्रत्येक प्रश्न 04 अंक का होगा।

उत्तराखण्डसंस्कृतविश्वविद्यालयःहरिद्वारम्,

कक्षा — आचार्यः ,प्रथमवर्षम्
नव्यव्याकरणम्
प्रथमसत्रम्

CC-1 प्रथमपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः — लघुशब्देन्दुशेखरः, आदितः परिभाषाप्रकरणं यावत्	पूर्णांकाः 100	क्रेडिट्स 6
खण्डाः(इकाई)	पाठ्यविषया :—	अंकाः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	संज्ञाप्रकरणम्, आदितः “आदिरन्त्येन सहेता” इति सूत्रं यावत्	16	1
द्वितीयखण्डः	“ऊकालोज्झस्वदीर्घप्लुतः” इत्यतः “अ अ” इति सूत्रं यावत्	16	1
तृतीयखण्डः	“पूर्वत्रासिद्धम्” इत्यतः “तपरस्तत्कालस्य” इति सूत्रं यावत्	16	1
चतुर्थखण्डः	“वृद्धिरादैच्” इत्यतः संज्ञाप्रकरणसमाप्तिं यावत्	16	1
पंचमखण्डः	सम्पूर्णपरिभाषाप्रकरणम्	16	1
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् = 05 2. शास्त्रसम्बद्धसंगाष्टी/ शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थितिः 75÷)= 01 अंकः, 76÷80÷ = 02 अंकौ, 81÷—85÷ = 03 अंकाः, 86÷—90÷= 04, 91÷ तः अधिकम्= 05	20	1

सन्दर्भग्रन्थाः—

1. लघुशब्देन्दुशेखरः ;नागेशभट्टरचितः, दीपिकाटीकासहितः,
चौखम्बासंस्कृतसंस्थानम् — 1993
2. लघुशब्देन्दुशेखरः ;चन्द्रकलासहितः, चौखम्बाप्रकाशनम् — 1987
3. लघुशब्देन्दुशेखरः ;पंचसन्ध्यन्तः,
आचार्यविश्वनाथमिश्रकृतसुबोधिनीसहितः, चौखम्बाप्रकाशनम्
4. लघुशब्देन्दुशेखरः ;वैकुण्ठीटीकासमन्वितः, चौखम्बाप्रकाशनम्

CC-2 द्वितीयपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः – वाक्यपदीयस्य ब्रह्मकाण्डम्	पूर्णांकाः 100	क्रेडिट्स 6
खण्डाः(इकाई)	पाठ्यविषया :	अंकाः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	आदितःत्रयश्चत्वारिंशकारिकां यावत्(1–43)	16	1
द्वितीयखण्डः	चतुश्चत्वारिंशकारिकातःनवषष्टितमकारिकां यावत्(44–69)	16	1
तृतीयखण्डः	सप्ततितमकारिकातःशततमकारिकां यावत्(70–100)	16	1
चतुर्थखण्डः	एकशततमकारिकातःपंचविंशत्युत्तरशततमकारिकां यावत् (101–125)	16	1
पंचमखण्डः	षड्विंशत्युत्तरशततमकारिकातःसमाप्तिं यावत्(126–)	16	1
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् = 05 2. शास्त्रसम्बद्धसंगाष्टी / शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थितिः 75÷)= 01 अंकः, 76÷80÷ = 02 अंकौ, 81÷–85÷ = 03 अंकाः, 86÷–90÷= 04, 91÷ तः अधिकम्= 05	20	1

सन्दर्भग्रन्थाः—

1. वाक्यपदीयम् ;भर्तृहरिरचितम्— ब्रह्मकाण्डम्,
प.रघुनाथशर्माविरचिताम्बाकत्रीव्याख्यासहितम्,
सम्पूर्णनन्दसंस्कृतविश्वविद्यालयप्रकाशनम् ।
2. वाक्यपदीयम् वामदेवाचार्यकृतप्रतिभाव्याख्यासहितम्, प्रकाशकः कृष्णदास
अकादमी, वारणसी ।
3. वाक्यपदीयम्,पं वेदानन्दझाकृतव्याख्यासहितम्

CC-3 तृतीयपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः — वैयाकरणभूषणसारः, आदितः सुबर्थप्रकरणं यावत्	पूर्णांकाः 100	क्रेडिट्स 6
खण्डाः (इकाई)	पाठ्यविषया :	अंकाः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	धात्वर्थनिर्णयः आदितः व्यापारो भावनेति कारिकां यावत्	16	1
द्वितीयखण्डः :	किन्तुत्पादनमेवातः इति कारिकातः धात्वर्थप्रकरणसमाप्तिं यावद्	16	1
तृतीयखण्डः	लकारार्थनिर्णयः	16	1
चतुर्थखण्डः	सुबर्थनिर्णयः, द्वितीयां यावत्	16	1
पंचमखण्डः	सुबर्थनिर्णयः, तृतीयातः प्रकरणसमाप्तिं यावत्	16	1

सन्दर्भग्रन्थाः—

1. वैयाकरणभूषणसारः ; कौण्डभट्टरचितः, श्रीबालकृष्णपंचोलीकृतप्रभासहितः, चौखम्बाप्रकाशनम्, ।

CC-4 चतुर्थपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः — निरुक्तम्, प्रथमद्वितीयाध्यायौ	पूर्णांकाः 100	क्रेडिट्स 6
खण्डाः (इकाई)	पाठ्यविषया :	अंकाः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	प्रथमाध्यायस्य प्रथमपादतः तृतीयपादान्तम्	16	1
द्वितीयखण्डः	चतुर्थपादतः प्रथमाध्यायसमाप्तिं यावत्	16	1
तृतीयखण्डः	द्वितीयाध्यायस्य प्रथमपादतः तृतीयपादान्तं यावत्	16	1
चतुर्थखण्डः	चतुर्थपादपंचमपादौ	16	1
पंचमखण्डः	षष्ठपादतः द्वितीयाध्यायसमाप्तिं यावत्	16	1
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् = 05 2. शास्त्रसम्बद्धसंगाष्टी / शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थितिः 75÷) = 01 अंकः, 76÷80÷ = 02 अंकौ, 81÷—85÷ = 03 अंकाः, 86÷—90÷ = 04, 91÷ तः अधिकम् = 05	20	1

EC-A1 प्रथमपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः – वैदिकवाङ्मयस्येतिहासः	पूर्णांकाः 100	क्रेडिट्स 6
खण्डाः(इकाई)	पाठ्यविषया :	अंकाः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	ऋग्वेदः	16	1
द्वितीयखण्डः	यजुर्वेदः	16	1
तृतीयखण्डः	सामवेदः	16	1
चतुर्थखण्डः	अथर्ववेदः	16	1
पंचमखण्डः	वेदांगानि	16	1
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् = 05 2. शास्त्रसम्बद्धसंगाष्टी/ शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थितिः 75÷)= 01 अंकः, 76÷80÷ = 02 अंकौ, 81÷—85÷ = 03 अंकाः, 86÷—90÷= 04, 91÷ तः अधिकम्= 05	20	1

EC-B1 प्रथमपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः –लघुसिद्धान्तकौमुदी (संज्ञा-सन्धि-कारकप्रकरणम्)	पूर्णांकाः 100	क्रेडिट्स 6
खण्डाः(इकाई)	पाठ्यविषया :	अंकाः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	संज्ञाप्रकरणम्	16	1
द्वितीयखण्डः	अच्सन्धिप्रकरणम्	16	1
तृतीयखण्डः	हल्सन्धिप्रकरणं विसर्गसन्धिप्रकरणं च	16	1
चतुर्थखण्डः	कारकप्रकरणम्,आरम्भतःतृतीयाविभक्तिं यावत्	16	1
पंचमखण्डः	चतुर्थीविभक्तितःकारकप्रकरणसमाप्तिं यावत्	16	1

**आचार्यप्रथमवर्षम्
नव्यव्याकरणम्
द्वितीयसत्रम्**

CC-05 पंचमपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः — लघुशब्देन्दुशेखरः, अच्सन्धितः स्वादिसन्धिं यावत्	पूर्णांकाः 100	क्रेडिट्स 6
खण्डाः (इकाई)	पाठ्यविषया :	अंकाः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	अच्सन्धिप्रकरणे आरम्भतः कय्यस्तदर्थे इति सूत्रं यावत्	16	1
द्वितीयखण्डः	लोपः शाकल्यस्य इत्यारभ्य इन्द्रे च इति सूत्रं यावत्	16	1
तृतीयखण्डः	प्लुतप्रगृह्या अचि नित्यमित्यारभ्य अच्सन्धिप्रकरणसमाप्तिं यावत्	16	1
चतुर्थखण्डः	हल्सन्धिप्रकरणम्	16	1
पंचमखण्डः	विसर्गसन्धिप्रकरणं स्वादिसन्धिप्रकरणं च	16	1
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् = 05 2. शास्त्रसम्बद्धसंगाष्टी / शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थितिः 75÷) = 01 अंकः, 76÷80÷ = 02 अंकौ, 81÷—85÷ = 03 अंकाः, 86÷—90÷ = 04, 91÷ तः अधिकम् = 05	20	1

CC-06 षष्ठपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः – न्यायसिद्धान्तमुक्तावल्याःशब्दखण्डः	पूर्णांकाः 100	क्रेडिट्स 6
खण्डाः(इकाई)	पाठ्यविषया :	अंकाः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	पदज्ञानं तु करणमित्यत आरभ्य आधुनिकसंकेते शक्तिविचारं यावत्	16	1
द्वितीयखण्डः	शक्तिग्रहकारिकातः कोकिले शक्तिग्रहं यावत्	16	1
तृतीयखण्डः	'तत्र जातावेव शक्तिः' इत्यतः 'यागविशेषोपि' इति यावत्	16	1
चतुर्थखण्डः	'लक्षणा शक्यसम्बन्धः' इत्यतः पदशक्त्यैव निर्वाहादिति यावत्	16	1
पंचमखण्डः	आसत्तितः शब्दखण्डप्रकरणसमाप्तिं यावत्	16	1
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् = 05 2. शास्त्रसम्बद्धसंगाष्टी / शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थितिः 75÷)= 01 अंकः, 76÷80÷ = 02 अंकौ, 81÷—85÷ = 03 अंकाः, 86÷—90÷= 04, 91÷ तः अधिकम्= 05	20	1

CC-07 सप्तमपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः – वैयाकरणभूषणसारः, नामार्थनिर्णयतःग्रन्थसमाप्तिं यावत्	पूर्णांकाः 100	क्रेडिट्स 6
खण्डाः(इकाई)	पाठ्यविषया :	अंकाः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	नामार्थनिर्णयः	16	1
द्वितीयखण्डः	समासशक्तिनिर्णयः	16	1
तृतीयखण्डः	शक्तिनिर्णयः	16	1
चतुर्थखण्डः	नञर्थनिपातार्थनिर्णयो	16	1
पंचमखण्डः	क्त्वादिभावप्रत्ययार्थनिर्णयतःग्रन्थसमाप्तिं यावत्	16	1
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् = 05 2. शास्त्रसम्बद्धसंगाष्टी / शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थितिः 75÷)= 01 अंकः, 76÷80÷ = 02 अंकौ, 81÷—85÷ = 03 अंकाः, 86÷—90÷= 04, 91÷ तः अधिकम्= 05	20	1

CC-08 अष्टमपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः – भाषाविज्ञानम्	पूर्णांकाः 100	क्रेडिट्स 6
खण्डाः(इकाई)	पाठ्यविषया :	अंकाः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	भाषास्वरूपं तदुत्पत्तिःविकासश्च	16	1
द्वितीयखण्डः	भाषापरिवारः	16	1
तृतीयखण्डः	ध्वनिविज्ञानम्	16	1
चतुर्थखण्डः	अर्थविज्ञानम्	16	1
पंचमखण्डः	पदविज्ञानम्	16	1
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् = 05 2. शास्त्रसम्बद्धसंगाष्टी / शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थितिः 75÷)= 01 अंकः, 76÷80÷ = 02 अंकौ, 81÷—85÷ = 03 अंकाः, 86÷—90÷ = 04, 91÷ तः अधिकम्= 05	20	1

1. भाषाविज्ञान एवं भाषाशास्त्र – डॉ. कपिलदेवद्विवेदीआचार्य, विश्वविद्यालय प्रकाशन, वाराणसी।

2. संस्कृत का भाषाशास्त्र अध्ययन – डॉ.भोलाशंकरव्यास, विश्वविद्यालय प्रकाशन, वाराणसी।

3. संस्कृतभाषाविज्ञानम् –डॉ रामाधीन चतुर्वेद

EC-A2 द्वितीयपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः – भारतीयसंस्कृतिःतत्स्वरूपं वैशिष्ट्यं च	पूर्णांकाः 100	क्रेडिट्स 6
खण्डाः(इकाई)	पाठ्यविषया :	अंकाः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	पुरुषार्थचतुष्टयम्	16	1
द्वितीयखण्डः	वर्णाश्रमव्यवस्था	16	1
तृतीयखण्डः	षोडशसंस्काराः	16	1
चतुर्थखण्डः	पंचमहायज्ञाः	16	1
पंचमखण्डः	आधुनिकपरिप्रेक्ष्ये उपादेयता	16	1
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् = 05 2. शास्त्रसम्बद्धसंगाष्टी / शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थितिः 75÷)= 01 अंकः, 76÷80÷ = 02 अंकौ, 81÷—85÷ = 03 अंकाः, 86÷—90÷ = 04, 91÷ तः अधिकम्= 05	20	1

EC-B2 द्वितीयपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः – लघुसिद्धान्तकौमुदी, षड्लिङ्गप्रकरणमव्ययप्रकरणं च	पूर्णांकाः 100	क्रेडिट्स 6
खण्डाः(इकाई)	पाठ्यविषया :	अंकाः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	अजन्तपुंलिङ्गशब्दरूपसिद्धिपरिज्ञानम्	16	1
द्वितीयखण्डः	अजन्तस्त्रीलिङ्गनपुंसकलिङ्गशब्दरूपसिद्धिपरिज्ञानम्	16	1
तृतीयखण्डः	हलन्तपुंलिङ्गशब्दरूपसिद्धिरिज्ञानम्	16	1
चतुर्थखण्डः	हलन्तस्त्रीलिङ्गनपुंसकलिङ्गशब्दरूपसिद्धिपरिज्ञानम्	16	1
पंचमखण्डः	अव्ययपरिज्ञानम्	16	1
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् = 05 2. शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थितिः 75÷)= 01 अंकः, 76÷80÷ = 02 अंकौ, 81÷—85÷ = 03 अंकाः, 86÷—90÷= 04, 91÷ तः अधिकम्= 05	20	1

**आचार्यपरीक्षा
नव्यव्याकरणम्
तृतीयसत्रम्**

CC-09 नवमपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः –लघुशब्देन्दुशेखरः,अजन्तपुंलिंगप्रकरणम्	पूर्णांकाः 100	क्रेडिट्स 6
खण्डाः(इकाई)	पाठ्यविषया :	अंकाः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	अर्थवदधातुःइत्यारभ्य तस्माच्छसो नःपुंसि इति सूत्रं यावत्	16	1
द्वितीयखण्डः	अट्कुप्वा इत्यारभ्य आदेशप्रत्यययोःइति यावत्	16	1
तृतीयखण्डः	सर्वादीनि सर्वनामानि इत्यारभ्य प्रथमचरमतयाल्पार्धकतिपयनेमाश्च इति यावत्	16	1
चतुर्थखण्डः	जराया जरसन्यतरस्याम् इत्यारभ्य न लुमतांगस्य इति यावत्	16	1
पंचमखण्डः	त्रेस्त्रय इत्यारभ्य प्रकरणसमाप्तिं यावत्	16	1
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् = 05 2. शास्त्रसम्बद्धसंगाष्टी / शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थितिः 75÷)= 01 अंकः, 76÷80÷ = 02 अंकौ, 81÷—85÷ = 03 अंकाः, 86÷—90÷= 04, 91÷ तः अधिकम्= 05	20	1

CC-10 दशमपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः – लघुशब्देन्दुशेखरः, अजन्तस्त्रीलिङ्गतः अव्ययप्रकरणं यावत्	पूर्णांकाः 100	क्रेडिट्स 6
खण्डाः (इकाई)	पाठ्यविषया :	अंकाः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	अजन्तस्त्रीलिङ्गप्रकरणम्	16	1
द्वितीयखण्डः	अजन्तनपुंसकलिङ्गप्रकरणम्	16	1
तृतीयखण्डः	हलन्तपुंलिङ्गप्रकरणे आदितः स्कोः संयोगाद्योरन्ते च इति यावत्	16	1
चतुर्थखण्डः	तदोः सः सावनन्त्ययोः इत्याभ्य प्रकरणसमाप्तिं यावत्	16	1
पंचमखण्डः	हलन्तस्त्रीलिङ्गनपुंसकलिङ्गाव्ययप्रकरणानि	16	1
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् = 05 2. शास्त्रसम्बद्धसंगाष्टी / शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थितिः 75÷) = 01 अंकः, 76÷80÷ = 02 अंकौ, 81÷—85÷ = 03 अंकाः, 86÷—90÷ = 04, 91÷ तः अधिकम् = 05	20	1

CC-11 एकादशपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः – लघुमंजूषा, शक्तिलक्षणाकांक्षायोग्यतातात्पर्यासत्तिप्रकरणानि	पूर्णांकाः 100	क्रेडिट्स 6
खण्डाः (इकाई)	पाठ्यविषया :	अंकाः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	आरम्भतः तादात्म्यनिरूपणं यावत्	16	1
द्वितीयखण्डः	वस्तुतः बौद्ध एवार्थः शक्यः इत्यतः शक्तिनिरूपणप्रकरणान्तं यावत्	16	1
तृतीयखण्डः	लक्षणानिरूपणम्	16	1
चतुर्थखण्डः	आकांक्षायोग्यताप्रकरणे	16	1
पंचमखण्डः	आसत्तितात्पर्यप्रकरणे	16	1
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् = 05 2. शास्त्रसम्बद्धसंगाष्टी / शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थितिः 75÷) = 01 अंकः, 76÷80÷ = 02 अंकौ, 81÷—85÷ = 03 अंकाः, 86÷—90÷ = 04, 91÷ तः अधिकम् = 05	20	1

CC-12 द्वादशपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः – निरुक्तम्, तृतीयचतुर्थाध्यायौ	पूर्णांकाः 100	क्रेडिट्स 6
खण्डाः(इकाई)	पाठ्यविषया :	अंकाः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	तृतीयाध्यायस्य प्रथमपादः	16	1
द्वितीयखण्डः	तृतीयाध्यायस्य द्वितीयतृतीयपादौ	16	1
तृतीयखण्डः	तृतीयाध्यायस्य चतुर्थपादः	16	1
चतुर्थखण्डः	चतुर्थाध्यायस्य प्रथमद्वितीयपादौ	16	1
पंचमखण्डः	चतुर्थाध्यायस्य तृतीयचतुर्थपादौ	16	1
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् = 05 2. शास्त्रसम्बद्धसंगाष्टी / शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थितिः 75÷)= 01 अंकः, 76÷80÷ = 02 अंकौ, 81÷—85÷ = 03 अंकाः, 86÷—90÷= 04, 91÷ तः अधिकम्= 05	20	1

EC-A3 तृतीयपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः –शोधप्रविधिःएवं स्वशास्त्रीयनिबन्धः	पूर्णांकाः 100	क्रेडिट्स 6
खण्डाः(इकाई)	पाठ्यविषया :	अंकाः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	शोधप्रविधीनां सामान्यपरिचयः	16	1
द्वितीयखण्डः	अनुसन्धानप्रक्रिया	16	1
तृतीयखण्डः	व्याकरणाध्ययनप्रयोजनं, शब्दार्थसम्बन्धः, स्फोटः, कालशक्तिः, ध्वनिः, शब्दब्रह्म	16	1
चतुर्थखण्डः	धात्वर्थः, नामार्थः, नञर्थः, लकारार्थः, समासशक्तिः	16	1
पंचमखण्डः	विभक्त्यर्थः, उत्सर्गापवादव्यवस्था, निपातार्थः	16	1
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् = 05 2. शास्त्रसम्बद्धसंगाष्टी / शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थितिः 75÷)= 01 अंकः, 76÷80÷ = 02 अंकौ, 81÷—85÷ = 03 अंकाः, 86÷—90÷= 04, 91÷ तः अधिकम्= 05	20	1

EC-B3 तृतीयपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः – लघुसिद्धान्तकौमुदी, तिङन्तप्रकरणम्	पूर्णांकाः 100	क्रेडिट्स 6
खण्डाः(इकाई)	पाठ्यविषया :	अंकाः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	भ्वादिगणीयप्रमुखधातूनां रूपसिद्धिपरिज्ञानम्	16	1
द्वितीयखण्डः	अदादितःस्वादिगणं यावत् प्रमुखधातूनां रूपसिद्धिपरिज्ञानम्	16	1
तृतीयखण्डः	तुदादितःचुरादिगणं यावत् प्रमुखधातूनां रूपसिद्धिपरिज्ञानम्	16	1
चतुर्थखण्डः	ण्यन्तप्रक्रियातः नामधातुं यावत् प्रमुखधातूनां रूपसिद्धिपरिज्ञानम्	16	1
पंचमखण्डः	कण्च्वादितःलकारार्थप्रक्रियां यावत् प्रक्रियाज्ञानम्	16	1
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् = 05 2. शास्त्रसम्बद्धसंगाष्टी / शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थितिः 75÷)= 01 अंकः, 76÷80÷ = 02 अंकौ, 81÷—85÷ = 03 अंकाः, 86÷—90÷= 04, 91÷ तः अधिकम्= 05	20	1

CC-13 त्रयोदशपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः – लघुशब्देन्दुशेखरः स्त्रीप्रत्ययप्रकरणं द्वितीयान्तकारकप्रकरणं च	पूर्णांकाः 100	क्रेडिट्स 6
खण्डाः(इकाई)	पाठ्यविषया :	अंकाः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	आदितःप्रत्ययस्थात् इति सूत्रं यावत्	16	1
द्वितीयखण्डः	न यासयोःइत्यारभ्य अनुपसर्जनात् इति यावत्	16	1
तृतीयखण्डः	टिड्ढाण इत्यारभ्य प्रकरणसमाप्तिं यावत्	16	1
चतुर्थखण्डः	कारकप्रकरणे प्रथमाविभक्तिं यावत्	16	1
पंचमखण्डः	कारकप्रकरणे द्वितीयाविभक्तिं यावत्	16	1
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् = 05 2. शास्त्रसम्बद्धसंगाष्टी / शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थितिः 75÷)= 01 अंकः, 76÷80÷ = 02 अंकौ, 81÷—85÷ = 03 अंकाः, 86÷—90÷= 04, 91÷ तः अधिकम्= 05	20	1

CC-14 चतुर्दशपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः – लघुशब्देन्दुशेखरः, कारकप्रकरणे तृतीयातःअव्ययीभावसमासं यावत्	पूर्णांकाः 100	क्रेडिट्स 6
खण्डाः(इकाई)	पाठ्यविषया :	अंकाः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	तृतीयाविभक्तिः	16	1
द्वितीयखण्डः	चतुर्थीविभक्तिः	16	1
तृतीयखण्डः	पंचमी विभक्तिः	16	1
चतुर्थखण्डः	षष्ठी सप्तमी च विभक्तिः	16	1
पंचमखण्डः	अव्ययीभावसमासप्रकरणम्	16	1
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् = 05 2. शास्त्रसम्बद्धसंगाष्टी / शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थितिः 75÷)= 01 अंकः, 76÷80÷ = 02 अंकौ, 81÷—85÷ = 03 अंकाः, 86÷—90÷= 04, 91÷ तः अधिकम्= 05	20	1

CC-15 पंचदशपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः – व्युत्पत्तिवादः, आदितः अभेदान्वयबोधपर्यन्तः	पूर्णांकाः 100	क्रेडिट्स 6
खण्डाः,इकाई	पाठ्यविषया :—	अंकाः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	अभेदः, समानविभक्त्येकवचनत्वे	16	1
द्वितीयखण्डः	अभेदान्वयाकांक्षाविचारः, विशेषणविभक्त्यर्थविचारः,	16	1
तृतीयखण्डः	अभेदस्वरूपम्, क्रियाविशेषणानामभेदान्वयाकांक्षास्वरूपम्	16	1
चतुर्थखण्डः	भावप्रत्ययान्तेषु पदार्थान्वयानुशीलनम्	16	1
पंचमखण्डः	अभेदान्वयनियामकम्, घटो घट इति प्रकरणविचारं यावत्	16	1
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् = 05 2. शास्त्रसम्बद्धसंगाष्टी / शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थितिः 75÷)= 01 अंकः, 76÷80÷ = 02 अंकौ, 81÷—85÷ = 03 अंकाः, 86÷—90÷= 04, 91÷ तः अधिकम्= 05	20	1

CC-16 षोडशपत्रम्	स्वशास्त्रीयवाक्परीक्षा	पूर्णांकाः 100	क्रेडिट्स 6
---------------------	-------------------------	-------------------	----------------

EC-A4 चतुर्थपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः — व्याकरणशास्त्रास्येतिहासः	पूर्णांकाः 100	क्रेडिट्स 6
खण्डाःइका ई	पाठ्यविषया :—	अंकाः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	पणिनिकात्यायनपतञ्जलयः, तद्ग्रन्थाश्च	16	1
द्वितीयखण्डः	अष्टाध्याय्यामाधरिताः वृत्तयः तल्लेखकाश्च	16	1
तृतीयखण्डः	भट्टोजिदीक्षितनागेशौ, तत्समकालिकाः आचार्याः कृतयश्च	16	1
चतुर्थखण्डः	नागेशोत्तरवैयाकरणानामवदानं ग्रन्थाश्च	16	1
पंचमखण्डः	भर्तृहरिः, वाक्यपदीयटीकाकाराश्च	16	1
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम् / प्रदत्तनियतकार्यम् = 05 2. शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी / शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थितिः 75÷)= 01 अंकः, 76÷80÷ = 02 अंकौ, 81÷—85÷ = 03 अंकाः, 86÷—90÷= 04, 91÷ तः अधिकम्= 05	20	1

EC-B4 चतुर्थपत्रम्	पाठ्यग्रन्थः –लघुसिद्धान्तकौमुदी, कृदन्तसमासतद्धितस्त्रीप्रत्ययप्रकरणानि	पूर्णांकाः 100	क्रेडिट् स 6
खण्डाःइकाई	पाठ्यविषया :-	अंकाः	क्रेडिट
प्रथमखण्डः	कृदन्तप्रकरणम्	16	1
द्वितीयखण्डः	समासे आरम्भतःतत्पुरुषसमासं यावत्	16	1
तृतीयखण्डः	बहुव्रीहितःसमासान्तं यावत्	16	1
चतुर्थखण्डः	तद्धितप्रकरणम्	16	1
पंचमखण्डः	स्त्रीप्रत्ययप्रकरणम्	16	1
षष्ठखण्डः	1. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् = 05 2. शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्चा = 05 3. शिक्षणस्रोतस्सामग्र्याः चयनं प्रबन्धनं च = 05 4. उपस्थितिः 75÷)= 01 अंकः, 76÷80÷ = 02 अंकौ, 81÷—85÷ = 03 अंकाः, 86÷—90÷= 04, 91÷ तः अधिकम्= 05	20	1

